
Divendres, 5 de maig de 2017

ADMINISTRACIÓ LOCAL

Ajuntament de Barcelona

ANUNCI

Mitjançant Decret d'Alcaldia de data 24 d'abril de 2017 s'ha disposat la següent resolució:

APROVAR les mesures de contractació pública sostenible de l'Ajuntament de Barcelona i les seves guies d'aplicació, segons el contingut que consta a l'annex adjunt.

ANNEX AL DECRET

Contractació pública sostenible de l'Ajuntament de Barcelona.

La contractació pública que promou l'Ajuntament de Barcelona ha de col·laborar en el desenvolupament sostenible de la ciutat.

La declaració de l'Assemblea General de les Nacions Unides, adoptada en la sessió plenària del 25 de setembre de 2015, amb el títol Transformar el nostre món: l'agenda 2030 pel desenvolupament sostenible, declara en els seus apartats 8 i 9, el següent:

Contemplem un món en el qual sigui universal el respecte dels drets humans i la dignitat humana, l'estat de dret, la justícia, la igualtat i la no discriminació; on es respectin les races, l'origen ètnic i la diversitat cultural i en el qual hi hagi igualtat d'oportunitats perquè pugui realitzar-se plenament el potencial humà i per contribuir a una prosperitat compartida; un món que inverteixi en la seva infància i on tots els nens i les nenes creixin lliures de la violència i l'explotació; un món en el qual totes les dones i nenes gaudeixin de la equitat de gènere i on s'hagin eliminat tots els obstacles jurídics, socials i econòmics que impedeixen el seu empoderament; un món just, equitatiu, tolerant, obert i socialment inclusiu en el qual s'atenguin les necessitats de les persones més vulnerables.

Contemplem un món en el qual cada país gaudeixi d'un creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostenible i de treball decent per a tothom; un món on siguin sostenibles les modalitats de consum i producció i la utilització de tots els recursos naturals, des de l'aire fins a les terres, des dels rius, els llacs i els aqüífers fins als oceans i els mars; un món en què la democràcia, la bona governança i l'estat de dret, juntament amb un entorn nacional i internacional propici, siguin els elements essencials del desenvolupament sostenible, inclòs el creixement econòmic sostingut i inclusiu, el desenvolupament social, la protecció del medi ambient i l'eradicació de la pobresa i la fam; un món en què el desenvolupament i l'aplicació de les tecnologies respectin el clima i la biodiversitat i siguin resilients; un món on la humanitat visqui en harmonia amb la natura i es protegeixin la flora i fauna silvestres i altres espècies d'éssers vius.

La directiva 24/2014, de 26 de febrer, promou la contractació pública estratègica, la qual associa el concepte d'eficiència en la despesa pública amb la promoció d'objectius socials comuns europeus fixats en la comunicació de la Comissió Europea, Europa 2020, Una estratègia per a un creixement sostenible, intel·ligent i integrador.

L'Ajuntament de Barcelona vol contractar amb empreses que executin els contractes amb ple reconeixement dels drets laborals i socials de les persones que els porten a terme i amb consciència per la defensa del medi ambient i la innovació. La contractació pública municipal ha de fomentar la participació de la petita i microempresa local amb responsabilitat social i les empreses socials.

L'Ajuntament de Barcelona impulsa la contractació pública sostenible a partir d'un concepte d'oferta econòmicament més avantatjosa que cal identificar amb la de millor qualitat-preu, tot entenent que l'execució eficient del contracte ha d'incorporar consideracions socials, ambientals i d'innovació.

Mitjançant decret d'Alcaldia S1/D/2016-832, de 23 març, es constituí la Comissió de Contractació Pública Socialment Responsable, que ha elaborat unes guies de compra pública social i ambiental, a partir d'un ampli debat intern dins l'organització municipal i amb posterior diàleg amb entitats ciutadanes representatives de les activitats econòmiques, socials i veïnals, al si de la "Taula de Contractació Pública" constituïda per Resolució de l'Alcaldia de 21 d'octubre de 2016 com a espai de diàleg ciutadà en contractació pública.

Divendres, 5 de maig de 2017

El decret d'Alcaldia S1/D/2016-1419, de 19 de maig, pel qual es reconeix com a clàusula essencial dels contractes públics municipals que el contractista no tingui relació econòmica ni financera il·legal amb un país considerat paradís fiscal ha estat incorporat en totes les licitacions. La seva aplicació ha evidenciat que cal precisar alguns requeriments i tràmits per tal de incentivar l'efectivitat de la disposició per la qual cosa es procedeix a introduir en aquest decret algunes precisions.

Mitjançant aquest decret s'aproven les guies de compra pública social i ambiental que han de ser la pauta orientadora de la contractació pública sostenible de l'Ajuntament de Barcelona.

Article 1.- Objecte de la contractació pública sostenible.

1.1. L'Ajuntament de Barcelona impulsa la contractació pública sostenible que integra, en la causa i l'objecte del contracte públic municipal, mesures socials, ambientals, ètiques i d'innovació, tot garantint els drets laborals, socials i ciutadans de les persones que executin el contracte públic i de les persones destinatàries o usuàries del mateix, que impulsin una economia local circular i sostenible i que promoguin l'activitat econòmica de les mitjanes, petites i microempreses locals i, singularment, de les empreses socials.

1.2. S'aproven la Guia de contractació pública social i la Guia de contractació pública ambiental que s'adjunten com annex 1 a aquest decret.

1.3. La Guia de contractació pública ambiental incorpora les Instruccions tècniques per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat per a dotze àmbits d'activitat concrets i una relació de possibles criteris ambientals per a als àmbits fora de l'aplicació les instruccions tècniques. Aquesta guia podrà ser complementada amb instruccions sobre altres àmbits.

1.4. S'aprovaran instruccions específiques per abordar altres actuacions que conformen el contingut de la contractació pública sostenible, com la innovació, el comerç just, el codi ètic del/la contractista, la prevenció de riscos i la salut laboral, etc.

Article 2.- Àmbit subjectiu

Les regulacions contingudes en aquest decret seran aplicades per totes les unitats de l'Ajuntament i les entitats i empreses que constitueixen el grup municipal.

Article 3.- Aplicació de les mesures de contractació pública sostenible

3.1. El conjunt de les mesures socials, ambientals i d'innovació establertes en les guies o que s'estableixin complementàriament a aquest decret, conformen el programa mínim i comú de la contractació pública sostenible municipal. Aquest programa té un caràcter dinàmic i es configura com un recull de mesures ampliable.

3.2. Totes les unitats promotores dels contractes públics motivaran, en l'informe de necessitat que justifiqui la tramitació del contracte públic, les mesures de sostenibilitat que pretenen incorporar, amb proporcionalitat al tipus de contracte, objecte, valor estimat, número de persones que intervenen en l'execució del contracte, persones usuàries o destinatàries de la prestació, sector d'activitat econòmica, convenis laborals d'aplicació, regulacions legals sectorials, etc.

En el plec de clàusules administratives particulars o plec de condicions, es concretarà l'articulació de les mateixes com a criteri de solvència, criteri d'adjudicació, condició d'execució, prescripció tècnica o qualsevol altra que d'acord amb la normativa legal es consideri adequada.

3.3. En el títol del contracte es farà referència que s'inclouen mesures de contractació pública sostenible i s'enunciaran degudament en la descripció de l'objecte.

3.4. Per tal de garantir l'homogeneïtat en l'aplicació de les mesures de contractació pública sostenible, totes les unitats promotores incorporaran, en els plecs de clàusules administratives particulars, en els plecs de condicions o en la documentació reguladora de la licitació, els models de clàusules que figuren en les guies o altres models que la Comissió de Contractació Pública Socialment Responsable aprovi.

3.5. En el supòsit que la unitat promotora d'un contracte no consideri viable o eficient la inclusió de cap mesura de contractació pública sostenible motivarà la decisió en l'informe de necessitat que constarà en l'expedient de contractació.

Divendres, 5 de maig de 2017

Article 4.- Mesures socials

4.1. Les mesures socials establertes a la guia es classifiquen i caracteritzen segons els seus objectius:

4.1.1. Regulacions que condicionen una implantació eficient de mesures socials:

- Especificació que l'objecte del contracte incorpora mesures socials.
- Pressupost màxim de licitació desglossat amb indicació de costos.
- Obligació d'informació de la subcontractació en fase de licitació.
- Ponderació adequada del preu per garantir la qualitat de la prestació i els drets socials.
- Determinació d'oferta anormalment baixa considerant la garantia del compliment dels convenis laborals que siguin d'aplicació.

4.1.2. Mesures a favor dels drets laborals de les persones treballadores que executen els contractes:

- Valoració de la contractació indefinida.
- Manteniment de les condicions laborals, tenint en compte el conveni laboral d'aplicació durant la vigència del contracte.
- Valoració de millores en els salaris, en relació al conveni laboral de referència.
- Subrogació de la plantilla laboral.
- Conciliació coresponsable del temps laboral, familiar i personal.

4.1.3. Mesures per incentivar l'ocupació i la inclusió social,

- Contractació de persones en situació d'atur amb dificultats especials d'inserció laboral o d'exclusió social.
- Persones treballadores amb discapacitat.

4.1.4. Mesures a favor de les empreses socials i d'un model d'economia social i solidària,

- Contractació reservada.
- Subcontractació amb empreses d'economia social.
- Compliment de les normes sociolaborals en el procés productiu i en la distribució comercial.

4.1.5. Mesures a favor de les pimes,

- Pagament del preu a les empreses subcontractades.
- Informació i control de la subcontractació en la fase d'execució.

4.1.6. Mesures a favor dels drets ciutadans i socials de les persones que executen els contractes o de les persones que en son destinatàries o usuàries,

- Igualtat de gènere.
- Igualtat d'oportunitats i no-discriminació de les persones LGTBI.

Article 5.- Mesures ambientals

5.1. Les mesures establertes a la guia persegueixen reduir l'impacte ambiental associat a l'activitat municipal a través d'impulsar i incrementar:

Divendres, 5 de maig de 2017

- L'eficiència en el consum de recursos.
- El consum de productes i la contractació de serveis ecològics.
- L'ecoinnovació i gestió ambiental de les empreses contractades.

5.2. Les mesures es classifiquen i caracteritzen en dos àmbits:

5.2.1. Àmbits materials d'intervenció per als quals s'han definit instruccions tècniques específiques:

- Serveis d'alimentació
- Subministrament d'electricitat
- Elements de comunicació
- Equips informàtics
- Fusta
- Mobiliari d'oficina
- Projectes d'obres
- Esdeveniments
- Paper
- Neteja i recollida selectiva de residus d'edificis
- Productes tèxtils
- Vehicles

Cada instrucció estableix criteris tècnics concrets i ordres de prioritats clares referits a l'objecte del contracte i als productes o serveis relacionats amb aquest objecte.

Les instruccions tècniques es complementaran amb altres instruccions per a àmbits específics d'actuació, com poden ser la Instrucció tècnica per a la millora energètica de les actuacions municipals o la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris ambientals a les exposicions.

5.2.2. Altres àmbits materials d'intervenció diferents dels anteriors, per als quals, segons els objectius que es persegueixen, es proposen:

5.2.2.1 Mesures condicionants i prèvies per a una implantació eficient de mesures ambientals:

- Anàlisi de necessitats.
- Objecte del contracte amb característiques ambientals.
- Solvència ambiental.

5.2.2.2. Mesures de reducció de l'impacte ambiental directe:

- Menors consums d'aigua i energia.
- Menors emissions contaminants o de soroll.
- Valoració positiva de productes amb contingut d'origen reciclat, compostable o procedents d'explotació ecològica.
- Exclusió o limitació d'ús de productes amb contingut de substàncies tòxiques.

Divendres, 5 de maig de 2017

5.2.2.3. Mesures de foment de l'economia circular:

- Criteris de durabilitat, reparabilitat i reutilització.

5.2.2.4. Mesures de foment de l'ecoeficiència:

- Valoració de l'aplicació de normes de disseny ecològic.
- Valoració de les certificacions ecològiques de productes o serveis (ecoetiquetes).

Article 6.- La innovació

6.1. La directiva 24/2014, de contractació pública, defineix en l'article 2.1.22 la innovació com "la introducció d'un producte, servei o procés nous o significativament millorats, que inclou, encara que no es limita a ells, els processos de producció, edificació o construcció, un nou mètode de comercialització o un nou mètode d'organització de pràctiques empresarials, l'organització del lloc de treball o les relacions exteriors, entre d'altres, amb l'objectiu d'ajudar a resoldre desafiaments de la societat o a donar suport a l'Estratègia Europa 2020 per a un creixement intel·ligent, sostenible i integrador...".

6.2. L'Ajuntament de Barcelona impulsarà processos de compra pública d'innovació als efectes de promoure la investigació, el desenvolupament d'idees i noves tecnologies que permetin la realització de les seves activitats a favor de la ciutadania quan aquestes no estiguin disponibles en el mercat.

6.3. En l'adquisició d'obres, béns i serveis s'incorporaran, de forma generalitzada, mesures de potenciació de la innovació a partir de la fixació de prescripcions tècniques de caràcter funcional, criteris d'adjudicació que potenciïn les millores articulades com a propostes d'innovació o qualsevol altra mesura que afavoreixi una innovació lligada al desenvolupament de la sostenibilitat econòmica, social i ambiental.

Article 7.- Seguiment de les mesures de contractació pública sostenible

7.1. Els plecs que regulin les contractacions públiques municipals fixaran els indicadors objectius que permetin seguir i verificar el compliment de la mesura concreta de contractació pública sostenible, tot identificant, si escau, els documents acreditatius.

7.2. En els annexos 2 i 3 al decret es precisen les dades de seguiment de les mesures socials i ambientals, respectivament. En el cas de les mesures ambientals, la informació per complimentar aquestes dades de seguiment se sol·licitarà específicament a les unitats promotores dels contractes quan es consideri oportú.

7.3. La Comissió de Contractació Pública Socialment Responsable aprovarà les corresponents accions per a l'impuls de la innovació i d'altres que corresponguin.

7.4. Les unitats promotores i les persones responsables dels contractes i els licitadors o contractistes tindran accés a un aplicatiu informàtic que permetrà la introducció de dades per la verificació del compliment de les mesures ambientals, socials i d'innovació, tot incorporant, si escau, els documents acreditatius. La persona responsable del contracte vetllarà pel compliment de les disposicions dels plecs en matèria de contractació pública sostenible i podrà, a tal efecte, adreçar a l'empresa contractista les instruccions o indicacions corresponents.

7.5. L'aplicatiu informàtic per al seguiment de les mesures de sostenibilitat es configura en entorn de dades obertes i podrà ser cedit a d'altres administracions públiques que ho sol·licitin.

7.6. El plec de clàusules administratives particulars o plec de condicions determinarà si la mesura social, ambiental o d'innovació es qualifica com a obligació essencial i establirà les conseqüències de l'incompliment, especialment la imposició de penalitats econòmiques i l'eventual extinció del contracte.

Article 8.- Seguiment de la mesura de control d'activitat il·lícita de les empreses amb paradisos fiscals

8.1. S'inclou en tots els contractes una clàusula municipal amb el següent redactat:

Divendres, 5 de maig de 2017

"L'empresa contractista declara que ni ella, ni les empreses subcontractistes o empreses filials o empreses interposades realitzen operacions financeres en paradisos fiscals - segons la llista de països elaborada per les Institucions Europees o avalada per aquestes o, en el seu defecte, per l'Estat espanyol - o fora d'ells, que siguin considerades delictives, en els termes legalment establerts, com ara delictes de blanqueig de capitals, frau fiscal o contra la Hisenda Pública. Si és el cas, declara que realitza operacions financeres dins el marc legal en els següents paradisos fiscals....".

8.2. La declaració de l'empresa que manifesti tenir activitat legal en països declarats paradisos fiscals haurà d'indicar, com a mínim, la denominació de les empreses, domicili social, identificació fiscal i l'objecte de les activitats. L'òrgan de contractació o la mesa de contractació podrà requerir, si s'escau, la informació complementària que es consideri necessària.

8.3. El/la responsable de la unitat de contractació publicarà la declaració en l'espai del expedient de contractació del perfil de contractant i omplirà el full general d'informació que s'habilitarà en la Plataforma de serveis de contractació pública.

Article 9.- Pla anual de contractació pública sostenible

9.1. La Comissió de Contractació Pública Socialment Responsable proposarà, en el primer trimestre de cada any, un Pla de contractació pública sostenible que expressarà els objectius que el conjunt de l'organització municipal haurà d'assolir. El Pla podrà establir les prioritats de les diferents mesures i la tipologia dels contractes en què hauran de ser aplicades.

9.2. Els objectius generals, xifrats o dimensionats en cada mesura, es distribuïran entre totes les unitats de l'organització municipal tot incloent les entitats del grup. El còmput final podrà tenir en compte l'excés de compliment d'una unitat respecte d'altres que no ho hagin assolit.

9.3. La Comissió realitzarà una memòria de compliment dels objectius anuals que serà pública i es comunicarà a la Taula de Contractació Pública. En la Memòria es podran indicar els nivells de compliment de les diferents unitats segons els objectius fixats en el Pla.

Article 10.- Assistència per a l'aplicació del Pla de contractació pública sostenible

Les unitats municipals i les entitats del grup municipal, d'acord amb el seu coneixement, especialitat i competències específiques, col·laboraran i assistiran a les unitats encarregades d'aplicar el Pla, així com, si escau, de les empreses contractistes, segons les indicacions contingudes en les guies.

La Comissió de Contractació Pública Socialment Responsable, podrà aprovar protocols que defineixin les actuacions que portaran a terme les diferents dependències i entitats del grup municipal en l'assistència i orientació en l'aplicació del Pla de contractació pública sostenible.

Article 11.- Col·laboració de les empreses

Es realitzaran campanyes de divulgació i formació dirigides a les empreses als efectes que coneguin la política de contractació pública sostenible de l'Ajuntament de Barcelona així com de les eines de gestió i de seguiment de les mateixes. Les accions vetllaran especialment per tal que les petites i mitjanes empreses no tinguin cap obstacle per l'aplicació, en la seva condició de licitadores i contractistes, de les previsions d'aquest decret.

En el marc de la Taula de Contractació Pública es podran concretar les accions necessàries per a la millor implantació d'aquest decret en els àmbits de la formació i anàlisi de resultats.

Article 12.- Entrada en vigor

El decret entra en vigor el dia següent de la seva publicació.

Les disposicions d'aquest decret s'aplicaran en tots els contractes en els quals la data de publicació de l'anunci de licitació o la data d'invitació a formular una oferta sigui posterior a la data d'entrada en vigor del decret.
Disposició derogatòria

Es deroguen les disposicions que es detallen i totes les que s'oposin o contradiguin amb aquest decret:

Divendres, 5 de maig de 2017

- El Decret de l'Alcaldia de 20 de novembre de 2013, publicat a la Gasetta municipal núm. 35, de 20 de desembre de 2013, relatiu a la contractació pública responsable amb criteris socials i ambientals, per a l'efectiva aplicació de consideracions de tipus social i ambiental als contractes del sector públic que subscriuguin l'Ajuntament de Barcelona i les entitats dependents que tenen la condició de poder adjudicar.

- La Instrucció de 13 de maig de 2015, publicada a la Gasetta Municipal núm. 16 de 30 de maig de 2015, per a la millora de la qualitat en la contractació dels serveis socials, assistencials i d'atenció a les persones.

La Gasetta de 28 d'abril de 2017 ha publicat el Decret de Contractació Pública Sostenible amb els seus Annexos.

Barcelona, 28 d'abril de 2017

La secretària delegada de la Gerència de Presidència i Economia, Beatriz Julve Suero